

1 Pita

Nalobulat napolisulan na-və^{ha-sual-an} aPita totesi

Ase itos nalobulat napolisulan egai?

APita tovi ahai susur siYesu, gai itosi.

Itos nalobulat napolisulan egai hən nəsa?

APita itosi hən bikel mai alat siYesu ke limas-toh hən aYesu behəha^{vur} hən nəmauran salit gail, naut kəmas na-ləŋon-isa-vəsa-an ideh.

Itos nalobulat napolisulan mōs ase?

APita itosi mōs alat siYesu len naut p̄isi.

Itos nalobulat napolisulan egai ŋais?

Itosi pəpadaŋ hən nasihau A.D. 64.

1) Na-ke-ivoi-an (1.1-2)

2) Na-sor-tu^v-an hən nasipaan (1.3-12)

3) Nəmauran silat siYesu (1.13–2.10)

4) Na^vide alat siYesu ləbimashusuri (2.11–3.22)

5) Na-ləŋon-isa-vəsa-an seKristen mai nauman hən na-vi-tarhəte-an (4.1–4.19)

6) Nakelean todaŋ van hən alat siYesu (5.1-11)

7) Nasudəla^mian (5.12-14)

Na-ke-ivoi-an

¹ Ginau, aPita notovi ahai pispisul siYesu Kristo, nutos nalobulat napolisulan egai. Nutosi van hən alat aGot tolekis hən galito, lototoh hum namet^bos gail len naut gail lototiltile; naut a Pontus, a Kalatia, a Kappatosia, a Asia mai a Pitinia.* ² Len

* **1:1:** Nəboŋ toke met^bos len naut egai, namilen ke lovi Kristen gail naut a im salit len nəmav gol ke lovi met^bos len navile a pan. Uman 8.1, 4, 11.19.

naləboian siGot aTata, ilekis hən gamito sutuai tia ale aNunun igol ke məttokad nəboruan siGot mōs mət̃bigol nəsa aYesu Kristo tokele, mət̃biveveu len nəda han.* Navoian aGot toviol habat kəmas həni mai natəmat tepul səsəhov len nəlomito.

Nə-vatvat-viri-an hən nəmauran vi sutuai

³ Datesipa vi təban aGot aTəman aYesu Kristo, aMasta sidato. Bathut ke nəlon totan̄is masuṽ hən gidato, eviol hən nəpasian veveu mai gidato len na-le-məhat-an dan nəmatan siYesu Kristo, gol ke dattokad nə-vatvat-viri-an tomaur. ⁴ Ekitin, aGot etəgau gat natit gail lotovoi masuṽ len nəmav mōs anatun gail. Etəgau gat natgalenan mōs gamito, natgalenan asike logəgel boṅ ideh, asike luṁom, asike natideh emədas gail, asike luwav. ⁵ Ale len nədan̄an siGot, gai dereh tihavhav gol gamito len nadələmian samito van vəbar nəsarpoan hən nəmauran kitin mai aGot; nəmauran kitin totub̄at nəboṅ tolav kuv gamit dan nəsaan samito. Evi nəsarpoan enan gai toutaut hən bəvəhoti len nəboṅ naməkot.

⁶ Mətoḥəhaṽur masuṽ təban natgalenan, naut kəmas na-ləṅon-isa-an totiltile gail limasbar gamito, gol nəlomit tisa; husur asike idareh linōṅ. ⁷ Imaiēnan hən na-ləṅon-isa-an galenan lə̄bigol ris nadələmian samito ke lotovi nadələmian gəgəras o kitin. Na-ləṅon-isa-an galenan lugol kitev nadələmian samito hum nəhab tolatlat kitev nametəlai nagol van tovi wai hən bisabi ke toveveu o tokad nəpahsago lan. Be len nənauan siGot, nadələmian samito esəhor masuṽ hən nagol

* **1:2:** Rom 8.29; 2Tes 2.13; Ipru 10.22, 12.24

tomasmasig. Ale nadəlomian samit bəkitin, dereh aGot tilav nə-sal-suhi-an mai nəyalyalan mai gamito, dereh nahəsamit tevi məhat len nəboŋ hən navisian siYesu Kristo. ⁸ Mətələmas bun aYesu naut kəmas mətsarisi boŋ ideh. Naut kəmas mətsarisi, mətorinŋ nəlomit idaŋ lan, gol ke məttopul hən nakemkeman. Nahəhaʋuran məttokade, nasoruan edədas bikel ləboii.* ⁹ Bathut ke nəsa togəmgəm hən gamito tohum nəvit nadəlomian samito, evi nə-lav-kuvi-an dan nəpanismen tonor hən nəsaan beti nəmauran kitin mai aYesu.

¹⁰ Ahai kelkel ur gail ta m̄o lopəhav utaut hən nə-lav-kuvi-an enan tovi naviolan bəgəm hən gamito, aGot bəviol kəmas həni mai gamito. Galit ludonŋ vahvahur nə-lav-kuvi-an enan dan nəsaan, lous kitevi hən ləbələboii. ¹¹ Len nəboŋ ta m̄o lunau habat, nəboŋ aNunun aKristo len nəlolito tokel kot na-ləŋon-isa-vəsa-an seKristo mai nəsa bəhusuri: naputsanian hən nahəsən mai nəyalyalan san. Lunau kitev nəboŋ natgalenan ləbēvisi mai ləb̄imabe.* ¹² AGot ikel vəhoti mai ahai kelkel ur galenan ta m̄o ke ləsavi tarhət salit gabag be lovi tarhət samito nəboŋ lotokel natgalenan məttomadhasəsəlonŋ həni. Ale gagai alat lotokel ur na-kel-uri-an tovoi mai gamito, lukel natgalenan len nədaŋan seNunun aGot, aGot tosəvati len nəmav. Ale natgalen lotokel uri, aŋel gail am loləŋon buni ke lekəta kitev natgalenan hən ləbələboi gail.

AGot tevi nəkadun nəmauran samito

* **1:8:** Jon 20.29 * **1:11:** Psa 22; Isa 53; Luk 24.25-26

13 Imaienan, mæteutaut hæn nænauan samito, mætehulahul, tægau gat nêlomito. Ale mæteriŋ þis nê-vatvat-vmri-an samit len navoian aGot þeviold kæmas hêni mai gamito nêboŋ aYesu Kristo þevisi.

14 Mitigol nêsa aGot tokele hum mættovi anatum gail. Nalêŋonian gail lotosa mættokade nêboŋ mættotêtan hæn nakitinan, saliwol hæn nêmauran samit am, samtehusur gail. 15 Avil len natit þisi mæþigole, mætesuŋan aGot tokis gamito ke: mitivoi, mitinor buni, mititoh a tut dan nêsaan gail, mitikad naboruan san. 16 Husur len natosian siGot ike, “Mitivoi buni, mititoh a tut dan nêsaan sunŋan ginau notovoi buni, nototoh a tut dan nêsaan.”*

17 Ale aGot, mættokisi hæn aTêmamito, ebunus nêvanuan gail len navide toþitoŋ van hæn nêvanuan þisi, nêboŋ topêpehun navoian dan nêsaan len natit þisi lotogole. Imagenan, len navide samito, len nêmauran kavkav samito hum nametþos gail len navile a pan, mætetênedur bathurien, mætemêtahw len nêyalyalan san. 18 Husur mætolêboi tia ke aGot toŋur nêmakuvan samito hæn þilav kuv gamit dan navide kæmas hæn nêmauran samito togêam len atêmamit ta sutuai. AGot saŋur nêmakuvan samito hæn nagol o nasilva arþisa vêmasig. 19 Ao, eŋuri hæn nêda nêmauran seKristo tosêhor natit þisi,* aKristo tohum natuhsipsip tonor hæn natutumavan, sêkad naut ideh len niben tosa, sêkad natideh tosa lan.†

20 AGot itabtabuh lan tia nêboŋ satubât hæn þigol navile a pan sal, be aGot esêvati hæn þevisi len nêboŋ namêkot galegai mîos gamito. 21 Len aKristo

* 1:16: Lev 11.44-45, 19.2 * 1:19: Kol 1.20 † 1:19: Exo 12.5
tosor husur natuhsipsip hæn natutumavan.

mətorin̄ nəlomit len aGot. Evi aGot togol aKristo tole məhat dan nəmatan, toputsan nahəsan, torin̄i toyalyal. Imagenan, mətorin̄ gat nadəlomian mai nə-vatvat-*vir*i-an samito len aGot.

²² Nəboŋ məttoŋol tabtab hən nəsa nakitinan tokele, mətugol nəlomit gabag iveveu hən mət̃beləmas bun nəbathudud nadəlomian len nakitinan. Len nəlomit tomasil habat, mitidan̄ hən mət̃beləmas masu̇ hən gamit gabag, ²³ husur mətukad nəpasian veveu. Nəmauran veveu məttoŋol sagəm len nəpasusan sitata mai sinana husur nəmauran artoviol həni mai gamito dereh tesib len nəmatan. Avil nəmauran veveu məttoŋol dereh tipat vi sutuai bathut ke togəm len nasoruan siGot, nasoruan nəmauran, nasoruan topat vi sutuai. ²⁴ Hum natosian siGot am tosor husur natenan, ike,

“Nəvanuan p̄isi lohum naliol,
 nəyalyalan p̄isi lotokade ehun napushət naliol;
 naliol imasmas, napushəte imayoh, erus
 vi pan,

²⁵ avil nasoruan siNasu̇ aGot ipat vi sutuai.”*
 Ale, nasoruan enan evi na-kel-uri-an tovoi lotokel uri mai gamito.

2

¹ Imaienan, samtigol nəsaan ideh am, mitinon̄ dan nəsaan p̄isi togol nasənahan. Samteliblibon̄ am; samtegəgəras; nəlomit satevənoh natit gail sivan ideh; samtisor tisa husur avan ideh, samtisor mədəs nahəsan. ² Hum amas mai alikob ar-tomaduh tabtab hən nasus, gamito mitimasləŋon

* **1:25:** Isa 40.6-8

masuŵ hən nasus nakitinan togəm ben aGot, hən mət̃bemuni hən mət̃betibau len nəmauran kitin topat vi sutuai. ³ Husur, hum natosian siGot toke, “Mətusab̃ ləboi navoian siNasub̃, ke nabus han ivoi.”*

Nəvat nəmauran mai alat aGot tolekis hən galito

⁴⁻⁵ Nasub̃ aKristo ehum nəvat nəmauran sua mōs naim siGot, nəvanuan gail lotomətahuni hum sanor hən naim be aGot tolekis həni husur ivoi səhor natit p̃isi. Mətegəm hən aKristo hum gamit gabag mət̃tovi nəvat nəmauran gail hən aGot ðeum hən naim san hən nəvat galenan hən mət̃begəm vi hai tutumav san gail, gai tolekis hən gamito mōsi. Len aYesu Kristo, mət̃etutumav hən naviolan aGot tohəhaŵur hən gail: len aNunun aGot, lotu hən aGot.* ⁶ Husur len natosian siGot ike, “Səsəlōŋ! Nōriŋ nəvat sua len naut a Sion, toləboi ðigol naim ðihav mai ðinor, nulekis həni husur ivoi səhor natit p̃isi, ale avan ideh toriŋ nəlon lan, asike eləŋon isa sil toriŋ nəlon lan.”†

⁷ Imagenan, len gamit mət̃tokad nadələmian, nəvat enan ivoi səhor natit p̃isi, wake len alat səkad nadələmian, lomətahuni hum nasoruan siGot toke, “Nəvat, nəvanuan na-um-im-an gail lotomətahuni,

* **2:3:** Psa 34.8 * **2:4-5:** Natutumavan gail aGot tohəhaŵur həni lovi naviolan hən nalotuan, nə-sal-suhi-an, nə-sor-tuŵ-an, nə-ləŋon-isa-an mōs aKristo. Naviolan galenan lovi natit gail lotonor hən naləŋonian seNunun aGot totoh len nəlolito. † **2:6:** Isa 28.16. Naut a Sion evi nəhes sual am hən naut a Jerusalem ale nəvat evi aYesu.

gai egəm vi vat sua ŋai b̄eləboi b̄igol naim
b̄ihav mai b̄inor.”*

⁸ Natosian ikele am ke,

“Evi nəvat togol nəvanuan gail ləb̄ipes h̄əbetw,
nəvat totibau togol ləb̄iteh.”*

Lupes h̄əbetw husur ləsagol nəsa nasoruan siGot
tokele. Len nə-nau-utaut-an san, aGot erin̄i sutuai
tia hən ləb̄imagenan.

⁹ Be gamito mətovi vanuan aGot tolekis hən
gamit səlan̄i; mətovi hai tutumav siGot tovi kin̄;
mətovi luṽoh hən nəvanuan gai torin̄ nahəs̄an lan,
naluṽoh san səb̄on. Mətumagenan hən mət̄bikel ur
naḃoruan san tovoi mai natit p̄isi tovoi buni aGot
togole, aGot tokis gamito dan nəmargobut vi lan
nam̄ial namənas san.* ¹⁰ A m̄o mətsavi alat siGot,
be gagai mətovi alat siGot. A m̄o aGot salolosa hən
gamito, be gagai aGot ilolosa hən gamito.*

¹¹ Gamit notoləmas bun gamit p̄isi, navile a pan
egai savi naut samit am. Mətosuṽan namet̄b̄os
gail, mətosuṽan alat lototoh len naut savi salito.
Imaienan non̄ir gamito ke, bulatut dan naləṽon̄ian
gail hən nibemito lotob̄al mai nəmauran kitin len
nəlomit gail. ¹² Naṽide hən nəmauran samito len
nəhon alat lotokad nadələmian len nagot gəgəras
gail, timasvoi, hən ke naut kəmas lotosor tas
gamit suṽan məttogol natit tosa gail, nəb̄on̄ ləb̄eris
navoian gəb̄igole, dereh lisal suh nəyalyalan siGot
len nəb̄on̄ hən navisian san.

* **2:7:** Psa 118.22; Mat 21.42; Mak 12.10; Luk 20.17; Uman 4.11

* **2:8:** Isa 8.14-15 * **2:9:** Exo 19.5-6; Deu 4.20, 7.6; Isa 9.1,
43.20-21 * **2:10:** Hos 1.6, 9, 2.1, 23; Rom 9.25

Gol nesa alat lotoil a m̃o lotokele

¹³ Hən mət̃behusur Nasub̃, mäteriñ gamit len navəlan alat lotoil a m̃o len navile a pan, naut kəmas tovi akiñ toil a m̃o, ¹⁴ o agavna san gail. Husur akiñ eriñ galito hum agavna gail hən ləb̃ipansəm alat lotogol nesa tosa, be sal suh alat lotogol nesa tovoi.† ¹⁵ Gol nesa tovoi, husur aGot eləñon ke navoian mət̃bigole tekəkol hən nabuñon alat lototətan, lotosor len namelmelan salit ŋai. ¹⁶ Mətsavi slev am be mətumakuv tia. Nəmakuvan mət̃tokade, samtinau ke tigol mət̃oləboi mət̃bigol nesaan ideh. Ao, mətukad nəmakuvan hən mət̃bitoh hum naslev siGot. Nesaan səbañis gat gamit am, mətumakuv dani tia. Mititoh tin len nəmakuvan mət̃tokade. Samtinau ke nəmakuvan tesusuan gamito hən ke mət̃oləboi mət̃bigol nesaan tətəs. Ao, mətukad nəmakuvan hən mət̃bitoh hum naslev siGot. ¹⁷ Məteputsan nəvanuan gail p̃isi len nənauan samito. Mət̃eləmas bun nəbathudud nədələmian. Len nalotuan, mət̃emətahw len nəyalyalan siGot. Putsan nakiñ hən nəkantri samito len nənauan samito.

Naslev gail

¹⁸ Gamit mət̃tovi slev gail, len nə-nau-məhat-həni-an, mitidañ hən na-il-a-m̃o-an simasta samit gail, mitigol nesa lotokele. Mitimagenan hən amasta gail lotovoi, lotomədau, ale mitimagenan hən galit am lotodañ taltal, lotosa. ¹⁹ Husur, len nəlomit t̃oləboi naləñonian siGot, mət̃bidañ b̃ur napəñasan hən na-ləñon-isa-an sanor, dereh aGot tehəhaʋur

† **2:14:** Hən naves 13-14, ris Rom 13.1-7

hæn gamito. ²⁰ Mæt̃bidaŋ þur nabilasian tonor hæn nēsaan mæt̃togole, mēt̃osəhor nēsa? As tisal suh gamito? Avan ideh a? Ao! Avil mæt̃bidaŋ þur na-ləŋon-isa-an sil navoian mæt̃togole, dereh aGot tehəhəvur hæn gamito. ²¹ Husur aGot ekis gamit hæn mæt̃bivoi, naut kēmas na-ləŋon-isa-an enan. Igol aKristo eləŋon isa vēsa mōs gamito hæn mæt̃bigol tətōv̄ hēni, husur nēmel rien. ²² Gai sagol nēsaan ideh, nabuŋon sakel nagəgərasan ideh, gai sagəras avan ideh.* ²³ Nəboŋ nəvanuan gail lotosəvari, gai sapesəvar təlmam; nəboŋ toləŋon tosa vēsa, gai sasor husur nasisilan. Ao, eriŋ gai len navəlan aGot topəpehw tonor hæn navoian dan nēsaan. ²⁴ AKristo evus nēsaan sadit gail len niben gabag len nəhai balbal, hæn dat̃bimakuv dan nədaŋan hæn nēsaan sadito, hum dattomat, be hæn dat̃bimaur mōs nanoran. Evi niben tomətartar togol mət̃tomaaur! ²⁵ Husur a mō mət̃ohum nasipsip gail lotoyar lab, lotosab, lotomasig a tut sua. Be gagai mət̃upair van hæn atenan tokətkəta təban nasipsip gail hæn mət̃behusuri, gai tokətkəta gol nəlomito mai nəmauran kitin topat lan. §

3

Alarmisoan

¹ Imaienan, gamit mət̃tovi pəhəvut mət̃tolah, geriŋ gaiug len navəlan asoam̄. Gəb̄igol b̄imagenan, naut kēmas ahaṽut sam̄ asike b̄igol nēsa nasoruan siGot tokele, navide sam̄ dereh tesəhor atenan hæn b̄eriŋ nəlōn len aGot. Husur

* **2:22:** Isa 53.9 § **2:25:** Hæn naves 24-25, Isa 53.4-6

naut kəmas gəsakel natideh,* 2 dereh atenan tebunus nañide samñ togəm len nələm toveveu, dereh tebunus nalotuan samñ van hən aGot ke eməlas. 3 Napəhasan samñ, natideh samñ tokab, satipat len navurumñ gotoviri, o nagol gotovəhas nibemñ həni, o nahurabat gotosuni hən nəvanuan gail ləberis gaiug ηai.* 4 Ao, napəhasan samñ, nəsa tokab len gaiug, tegəm len gaiug kitin gotosusuah len nələm, tevi napəhasan hən nanunumñ mai nələm tomədaυ, natəm̃at topat lan. Napəhasan enan asike iwav boη ideh. Napəhasan enan səlani ηai, aGot ehəhañur masuñ həni. 5 Alatpəhañut ta sutuai lotovatvat vir na-kel-gati-an siGot gail, lukad napəhasan tomaienən. Galito lulotu hən aGot ale lugol husur nəsa asoalit lotokele. 6 Nau təlmam hən aSarah togol nəsa aApraham tokele, tokisi hən amasta san.* Gamit mətogəm vi natun aSarah gail nəboη məttodaη ður namətahwan hən mətbigol natit tovoi gail.

7 Imaienən, gamit məttovi ulumñan məttolah, gitoh mai asoamñ len naləboian ke, sədaη səhor gaiug, be geputsani len nənauan samñ, husur asoamñ am ikad naviolan hən nəmauran kitin aGot toviol kəmas həni. Gigole hən asike natideh bipon gol nasor-tuñ-an samñ.*

Na-ləŋon-isa-vəsa-an sil na-gol-na-voi-an

8 Hən nəbimaris kotov nasoruan sagw, nukele ke, gamit piñi mətegegəm sua ηai len nənauan samito mai nəlomito; len nəlomit totaηis gabag hən gamito, ləmas bun gamit gabag; nəlomit temədaυ.

* 3:1: Efe 5.22; Kol 3.18 * 3:3: 1Tim 2.9 * 3:6: Gen 18.12

* 3:7: Efe 5.25; Kol 3.19

Samtinau gamito. ⁹ Samtivar tɛlmam hɛn nɛsaan van hɛn avan ideh togol tosa hɛn gamito. Samtisor tisa tɛlmam van hɛn avan ideh tosor tosa hɛn gamito. Be gol vari len navoian mɛttous aGot hɛn ɓigole hɛni. Enan evi nalɛɗonnan siGot tokis gamito, hɛn mɛtɓikad naviolan tovoi, gai totɛgau gati mɔs gamito.* ¹⁰ Husur natosian siGot ike,

“Gɛbelɛɗon nɛmauran gɛbɛhɛhaʋur lan, hɛn ke
nɛboɗ samɓ gail ɓivoi,
nameamɓ satisor tisa,
nabuɗomɓ satelibliboɗ.

¹¹ Gipair dan nɛsaan, gigol navoian,

gidonɗ natɛmat, gam kitevi hɛn gɛɓikade mai
nɛvanuan gail.

¹² Husur namɛtan Nasuɓ aGot ekɛtkɛta tɛban alat
lotonor,

nɛdariɗan esɛsɛloɗ hɛn na-sor-tuʋ-an salito,
avil nɛhon Nasuɓ ipair dan alat lotogol tosa.”*

¹³ Ale, mɛtɓidanɗ mɔs mɛtɓigol navoian ɗai, as
tigol nasɛnahan hɛn gamito? ¹⁴ Be naut kɛmas

mɛtɓelɛɗon ɓisa vɛsa mɔs nanoran, aGot dereh
tigol navoian van hɛn gamito,* ale nɛkadumito
sateʋurʋur, sagemɛtahw len avan ideh, nɛlomito
satetuhatuɗ.* ¹⁵ Be len nalotuan len nɛlomito,

putsan nɛyalyalan seKristo tovi aMasta samito.
Ale avan ideh ɓeus gamit hɛn mɛtɓisor husur
nɛ-ʋatvat-ʋiri-an mɛttokade, mɛteutaut tabtab hɛn
mɛtɓisor ʋahvah hɛni. ¹⁶ Sor mɛdau sumɓan
atenan totibau sɛhor gamito. Gole len nɛlomit

* **3:9:** Mat 5.44; Rom 12.17; 1Pit 2.23

* **3:12:** Psa 34.12-16

* **3:14:** Mat 5.10 * **3:14:** Isa 8.12-13

tomasil. Mæt̃imagenan, nəboŋ alat lotosor tas nəboruan samit tovoi, lotoris nəṽide tovoi mættokade husur mættovi seKristo, dereh tigol nahurulit tisa. ¹⁷ Husur na-ləŋon-isa-an samito b̃evi naləŋonian siGot, ivoi am hən mæt̃beləŋon b̃isa sil navoian mættogole, səhor mæt̃beləŋon b̃isa sil nəsaan mættogole. ¹⁸ Husur aKristo eləŋon isa vəmat vəha-sua ŋai sil nəsaan sinəvanuan gail. Gai tonor buni imat m̃os alat ləsanor hən b̃esəhar gamito van hən aGot. Nəvanuan gail lugol niben imat, be len aNunun aGot imaur tət̃as.* ¹⁹ Len aNunun aGot ivan vakel na-kel-uri-an mai nanunun alat lotosuh len nabəbaŋisan len naut nəmatan. ²⁰ Lovi alat ta sutuai ləsagol nəsa aGot tokelkele nəboŋ totoh ebəlav vir aNoah toum hən nabiltibot. Len nabot enan, nəvanuan evis ŋai, məlevtor p̃isi, ləsəmat, lumaur len nəwai.* ²¹ Enan evi nasoruan kəta hən nəbaptaisan tolav kuv gamit dan nəsaan len nəboŋ ta daməŋai. Nəbaptaisan savi nalilosan hən mæt̃bekək̃as kuv nab̃iŋb̃iŋalan dan nibemito, evi na-kel-gati-an van hən aGot len nəlomit tomasil. Len nəbaptaisan, aGot ilav kuv gamit dan nəsaan samito len na-le-məhat-an dan nəmatan siYesu Kristo. ²² Atenan evi məhat vi lan nəmav, ebətah len nətarhət nəmatu siGot, ale aŋel gail mai alat lotoil a m̃o mai alat lotokad nədaŋan; galit p̃isi lotəŋedur bathurien.

4

Toh m̃os nəyalyalan siGot

* **3:18:** Kol 1.22; Rom 1.4 * **3:20:** Gen 6.1–7.24

1 Imagenan, husur aKристо eləŋon isa vəsa len niben, gamit am, mətəutaut hən gamit gabag len naŋide hən nənauan toŋitoŋ hum esan. Husur avan ideh toləŋon tosa vəsa len niben tia, gai sagol nəsaan am, ipair dani.* 2 Nəmauran san tokade sal len navile a pan igol husur naləŋonian siGot ŋai, sahusur naləŋonian tosa seniben am. 3 Namityal emīdol! A mō mətəhusur ebəlav habat hən naləŋonian silat ləsəkad nadəlomian. Galit lohusur naŋide naitian taŋtaŋor; nəlolit evənvənah; lomun təməhav van vatərog; len nəbiltihanan mai natərogan salito lugol naitian tosa; luḅonḅon vamun taŋtaŋor; lulotu van hən nəlablab gail tovi naŋide tosa vəsa batbat. 4 Imaiənaŋ losəhoŋut len gamito husur mətəsatutut hən mətḅitah mai galit am len naŋide tosa vəsa hun toḅəhas hən niten, igol losəvar gamito. 5 Be galit limassor vəsvəσαι naŋide salito len nəhon atenan toutaut tia hən ḅəpəpəhun navoian dan nəsaan silat lotomaur mai lotomat. 6 Husur natenan, na-kel-uri-an tovoi ibar galit am lotomat, hən ke naut kəmas lotokad nəpanismen hən nəmatan len nibelito sumān nəvanuan ḅisi, len aNunun aGot lukad nəmauran kitin, tosumān nəmauran aGot tokade.

7 Nanəŋan hən natit ḅisi egəm pəpadaŋ. Imagenan, mətətəgau gat nəlomito, mətəhulahul hən mətḅisor tuŋ. 8 A məhat hən natit ḅisi, ləmas bun gamit gabag len nəlomit kavkav, gol tabtab həni husur na-ləmas-buni-an ikabut gol nəsaan isəbur.* 9 Mətəhəhaŋur hən gamit gabag mətḅəḅis lohoim samit gail, ale kətəkəta təban galito, nakoblenan

* 4:1: Rom 6.7 * 4:8: Pro 10.12

tebuer. ¹⁰ AGot eviol kēmas hən naviolan lototiltile mai gamit v̄isusua. Gamit p̄isi m̄etekətkəta tēban na-viol-kēmas-an galenan hən ləbēvi tarhət samit gabag. ¹¹ Gəb̄isor, tesum̄an māu aGot tosor len nabuḡom̄. Gəb̄evi tarhət sivan ideh, gole len nədaḡan aGot toviol hēni. Hən ke, len aYesu Kristo, natit p̄isi gəb̄igole tigol nə-sal-suhi-an tivan hən aGot. Gol nə-sal-suhi-an hən nəyalyalan mai nədaḡan tivan hēni vi sutuai sutuai! Ganan!*

Na-ləḡon-isa-vəsa-an hən naKristen

¹² Gamit, notolēmas bun gamit p̄isi, samtesəhoṽut len na-ləḡon-isa-vəsa-an topəḡas, togol kitev gamito ke m̄əttomabe, samtesəhoṽut lan hum tovi natsua totile masuṽ tovisi hən gamito. ¹³ M̄ətehəhaṽur hən m̄ətb̄ihan katəḡol mai aKristo len na-ləḡon-isa-vəsa-an san. Hən ke nəbōḡ nəyalyalan san b̄evisi, dereh mitikemkem, m̄ətehəhaṽur. ¹⁴ Nəvanuan gail ləb̄isor viles gamito sil m̄əttohusur aKristo, navoian siGot igol m̄ətukab hēni husur aNunun Nəyalyalan tovi aNunun aGot itoh len gamito. ¹⁵ Be m̄ətbləḡon b̄isa vəsa, satesil natideh tosa m̄əttogole. Samtimagenan husur m̄ətugolḡol nəmatan, m̄ətovənvənah, m̄ətugolḡol tosa o m̄ətosulsul len nəsa savi samito. ¹⁶ Be m̄ətb̄ikad na-ləḡon-isa-vəsa-an bathut m̄əttovi Kristen, nahurumit satsisa. Ao, mitisal suh nəyalyalan siGot husur m̄ətukad nahəsən aKristo, nəhes enan ipat len gamito.

¹⁷ Husur namityal hən aGot b̄epəpəhun navoian dan nəsaan egəm tia. Ale na-ləḡon-isa-vəsa-an evi

* **4:11:** Uman 6.2-4; Rom 12.7; Kol 3.23

natuḅatan han tobar nēbathudud san a mō. Ale
 βetubāt len gidat dattovi bathudud san, timab hēn
 alat lēsagol nēsa na-kel-uri-an tovoi siGot tokele?
 Nēsa tevisi hēn galito? ¹⁸ Hum natosian siGot
 tokele,

“Bidaŋ habat hēn nēvanuan tonor b̄ikad nē-lav-
 kuvi-an dan nēpanismen tonor hēn nēsaan
 san,

nēsa tevisi hēn alat lotomētahun aGot, nēsa
 tevisi hēn nēvanuan nēsaan gail?”*

¹⁹ Imaienan, mēt̄beləŋon isa vēsa husur evi
 naləŋonian siGot mōs gamito, gol tabtab hēn nēsa
 tonor, ale riŋ gamit sēb̄omit kavkav len navəlan
 aGot togol gamito, husur etəgau gat gamit hēn
 asike mēt̄biteh dan navəlan.

5

Alat siYesu limabe?

¹ Ginau notovi elta sum̄an gamit galevis,
 nokətkəta tēban alat siYesu, noris na-ləŋon-isa-
 vēsa-an seKristo, ale dereh nihan katəp̄ol maii
 len nēyalyalan san βevisi asike idareh. Imaienan
 nusor buni mai gamit, aelta gail mēttokətkəta tēban
 alat siYesu. Nekəmaiegai: ² Kətkəta tēban alat siGot
 sum̄an nēvanuan tokətkəta tēban navəshəpsip,
 husur evi aGot toriŋ galit len navəlamito. Sagigole
 husur avan ideh b̄italtal hēn gaiug; be gole len
 nələm̄ tohəhaṽur. Sagigole husur goləŋon masuṽ
 hēn natite; be gole husur goləŋon masuṽ hēn
 naləŋonian siGot.* ³ Len nēdaŋan sam̄, sagipatpat
 gaiug mēhat hēn alat, aGot toriŋ galit len navələm̄;

* **4:18:** Pro 11.31 * **5:2:** Jon 21.15-17

be len naŵide tovoi sam̃, səhar navəshəvanuan hən ləb̃igol tətəŵ hən gaiug. ⁴ Beti, nəboŋ əb̃iltivanuan tokətkəta təban nasipsip b̃egəmai, dereh tilav mai gaiug nəprais hən namənas tobilbil vi sutuai.

⁵ Gamit mət̃səmatmatu, mitigol nəsa ahaŵut gail lotokad nədaŋan hən na-il-a-m̃o-an lotokele. Gamit p̃isi, mət̃esun nahurabat hən namədauan len nəlomito, nəlomit temədau hən mət̃b̃evi tarhət samit gabag, bathut natosian siGot ike, “AGot evi enemi silat lotopatpat galit məhat, be eviol kəmas hən navoian mai alat nəlolit tomədau, ləsənu galito.”* ⁶ Imaienan, gol nəlomit temədau len nəhon aGot, riŋ gamit len navəlan aGot todaŋ habat, hum mət̃tovi naut kəmas, hən gai b̃eputsan gamito len nəboŋ tonor həni.* ⁷ Riŋ gaḅulan nənauan samit totuhatur mai aGot bathut ekətkəta təban gamito, vəhvəh gamito.*

⁸ Mət̃etəgau gat gamit səb̃omito, mət̃ehulahul. Natəmat, aenemi samito, ehum nalion toŵun, toyar mət̃mətan, das vanuan hən b̃ikat pəpasi, han p̃isi. ⁹ Mət̃eil b̃ur atenan, il gəgat len nadəlomian samito, husur mət̃oləb̃oii ke, nəbathudud nadəlomian len navile a pan kavkav ludaŋ b̃ur naləŋon-isa-vəsa-an gail lotop̃itəŵ hən gail mət̃tokade. ¹⁰ Ale, nəboŋ mət̃beləŋon b̃isa vəsa b̃ebəlav kəkereh, aGot, topul hən na-viol-kəmas-an, gai tokis gamito len aYesu Kristo vi lan namənas san topat vi sutuai, gai gabag dereh teutaut kavkav hən gamito, tigol mət̃eil gəgat am, tigol mitidaŋ am, tigol nadəlomian samit tidaŋ hən asike mət̃berus dani. ¹¹ Gai bolai!

* 5:5: Pro 3.34; Jem 4.6

* 5:6: Mat 23.12; Luk 14.11, 18.14

* 5:7: Psa 55.22

Nədaŋan tipat len navəlan m̄au vi sutuai! Ganan!

Nasudəlam̄ian

¹² ASilas, notonau ləboii tovi na-ke-ŋan-an nadəlomian todaŋ len aKriŋto, evi tarhət sagw nəboŋ nototos natuhloḅulat napisulan egai toḅitol. Notosi hən nəḅigol mətḅeləŋon ḅivoi am len nəlomito, ale hən nəḅikel kot navoian aGot toviol kəmas kitin həni, hən mətḅeil gəgat lan.*

¹³ Alat siYesu len naut a Papilon, aGot tolekis hən galito, luke, “Ivoi,” mai gamito. Anatugw nadəlomian, aMak am, ikele.† ¹⁴ Len na-ləmas-bunian mətəsuḿ nətarhomit gabag hən mətḅike, “Ivoi,” mai gamito. Gamit mətḅovi seKriŋto, nəlomit tikad natəmat!

* **5:12:** Uman 15.22-40. Nəboŋ aPol toke aSilas, len naut egai len nasoruan ta Kris ike aSilvanus. † **5:13:** Uman 12.12, 25, 13.13, 15.37-39; Kol 4.10; Flm 24. Len nasoruan ta Kris ike alitenan len naut a Papilon, be naKriŋten gail lokis alat siYesu len naut ideh hən nəpəhaḅut. Nəvanuan namitisau hən nasoruan siGot lunau ke Papilon evi nasoruan tosusuah hən naut a Rom.

Nasoruan siGot len nasoruan ta Uluveu
The New Testament in the Maskelynes language of
Uluveu, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Maskelynes blong Uluveu,
Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Maskelynes de
Uluveu, Vanuatu.

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maskelynes

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

cb9da196-fced-5a7c-9540-74db5e4270fd